

1. Specifika právní regulace podnikání v oblasti cestovního ruchu
2. Specifika právní regulace podnikání v oblasti ubytovacích služeb
3. Specifika právní regulace podnikání v oblasti stravovacích služeb
 - Rozsah 12.000 znaků
 - Odevzdání – v listinné podobě na předposlední přednášce

PROKURA

- § 14 ObZ
 - Prokurou zmocňuje podnikatel prokuristu ke všem právním úkonům, k nimž dochází při provozu podniku, i když se k nim jinak vyžaduje zvláštní plná moc.
 - Prokuru lze udělit jen fyzické osobě.
 - vyloučeny nemovitosti, ledaže výslovně upraveno jinak
 - nutný zápis do OR

Obchodní rejstřík

- dálkový přístup – www.justice.cz
- veřejný seznam, do kterého se zapisují právem stanovené skutečnosti týkající se podnikatelů
- OR zahrnuje
 - rejstřík podnikatelů
 - sbírku listin

Živnostenské podnikání

- Živnostenské právo – soubor VP předpisů regulujících oprávnění FO a PO podnikat
- Právní úprava:
 - 455/1991 Sb. živnostenský zákon
 - 570/1991 Sb. o živnostenských úřadech
- **živnostenské podnikání (živnost)** = jakákoliv podnikatelská činnost, pokud není zakázána nebo vyloučena jako specializovaná činnost
- definice **živnosti**: § 2 ŽZ: „Živností je soustavná činnost provozovaná samostatně, vlastním jménem, na vlastní odpovědnost, za účelem dosažení zisku a za podmínek stanovených tímto zákonem.“

Negativní vymezení živnosti - § 3 ŽZ

- I. skupina: činnosti, kt. živností nejsou např.
 - provozování činnosti vyhrazené zákonem státu nebo určené PO,
 - využívání výsledků duševní tvůrčí činnosti, chráněných zvláštními zákony
 - restaurování kulturních památek
 - provádění archeologických výzkumů
- II. Živností dále nejsou tzv. svobodná povolání: např.
 - lékaři, lékárníci, zubaři, veterinární lékaři, advokáti, notáři a patentoví zástupci a soudní exekutoři, znalci a tlumočníci, auditoři a daňoví poradci, makléři a další.
- III. Činnosti provozované zpravidla nebo výlučně PO a specializované činnosti
 - banky, burzy, výroba elektřiny, hornická činnost, provozování drážní dopravy, provozování pohřebišť, provoz letišť
 - pořádání loterií, výchova a vzdělávání ve školách
 - pronájem nemovitostí, bytů a nebytových prostor

Členění živností

- ohlašovací
 - řemeslné
 - vázané
 - volné
- koncesované

I. ohlašovací živnosti řemeslné

- doložení odborné způsobilosti:
 - výučním listem z příslušného tříletého učebního oboru a dokladem o vykonání tříleté praxe v oboru,
 - vysvědčením o ukončení studia příslušného studijního oboru střední odborné školy, jehož délka je kratší než 4 roky, a dokladem o vykonání tříleté praxe v oboru,
 - vysvědčením o maturitní zkoušce v příslušném studijním oboru střední odborné školy nebo středního odborného učiliště nebo gymnázia s předměty odborné přípravy a dokladem o vykonání dvouleté praxe v oboru,
 - diplomem, vysvědčením nebo jiným dokladem o absolvování bakalářského nebo magisterského studijního programu uskutečňovaného vysokou školou v příslušné oblasti studijních oborů a dokladem o vykonání jednoroční praxe v oboru,
 - dokladem o uznání odborné kvalifikace, vydaným uznávacím orgánem podle zákona o uznávání odborné kvalifikace

pokračování...

- doklad může být nahrazen:
 - výučním listem z příbuzného tříletého učebního oboru a dokladem o vykonání čtyřleté praxe v oboru živnosti,
 - vysvědčením o ukončení studia příbuzného studijního oboru SOŠ, jehož délka je kratší než 4 roky, a dokladem o vykonání čtyřleté praxe v oboru,
 - vysvědčením o maturitní zkoušce v příbuzném studijním oboru střední odborné školy nebo středního odborného učiliště a dokladem o vykonání tříleté praxe v oboru,
 - diplomem, vysvědčením nebo obdobným dokladem o absolvování bakalářského nebo magisterského studijního programu uskutečňovaného vysokou školou v příbuzné oblasti a dokladem o vykonání jednoroční praxe v oboru,
 - osvědčením o rekvalifikaci nebo jiným dokladem o odborné způsobilosti vydaným institucí akreditovanou Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy nebo jiným příslušným ministerstvem,
 - dokladem o vykonání kvalifikační zkoušky před komisí složenou ze zástupců příslušného živnostenského úřadu, příslušné střední odborné školy nebo středního odborného učiliště, a dokladem o vykonání čtyřleté praxe v oboru, nebo
 - dokladem o vykonání šestileté praxe v oboru.

příklad

- Část B
- -----

- SKUPINA 114: Ostatní
- Hostinská činnost
- Kosmetické služby
- Pedikúra, manikúra

II. ohlašovací živnosti vázané

- taxativně vymezeny v příloze ŽŽ
- povinnost doložit další odbornou způsobilost – zkouškou nebo osvědčením státní správy vydaným nad rámec odborné způsobilosti
- Příklad: Provozování solárií:
- osvědčení o rekvalifikaci nebo jiný doklad o odborné způsobilosti vydaný institucí akreditovanou Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy nebo Ministerstvem zdravotnictví pro provozování solárií a
 - a) vysokoškolské vzdělání v oblasti lékařství nebo v oblasti tělesné kultury, tělovýchovy a sportu, nebo
 - b) vyšší odborné vzdělání ve zdravotnickém studijním oboru, nebo
 - c) úplné střední odborné vzdělání ve zdravotnickém studijním oboru

III. ohlašovací živnosti volné

- odborná způsobilost není vyžadována
- vymezeny v nařízení 140/2000 Sb. kterým se stanoví seznam oborů živností volných
- vymezeny v příloze:
 - pozn. číslo oboru – 84 – Ubytovací služby

Koncesované živnosti

- živnostenské oprávnění vzniká na základě udělení koncese = státní povolení
- činnosti náročné na odbornou způsobilost/bezpečnost 3. osob
- cílem - ochrana veřejného zájmu
- příklad:
 - Provozování střešnic, Silniční motorová doprava osobní, Taxislužba, provoz cestovní kanceláře

Odpovědný zástupce

- Ž. – mohou být provozovány:
 - s nebo
 - bez odpovědného zástupce
-

Provozování živnosti

- Ž může být provozována PO i FO
- U ohlašovacích Ž – při splnění podmínek nárok na jejich provozování – vznik oprávnění – dnem ohlášení
- U koncesovaných Ž – nutno splnit podmínky stanovené zákonem + požádat o vydání koncesní listiny
- musí být splněny podmínky pro provozování Ž:
 - obecné a
 - zvláštní
 - - viz. násl. slide

Všeobecné podmínky provozování Ž

- a) dosažení věku 18 let,
- b) způsobilost k právním úkonům
- c) bezúhonnost,

Zvláštní podmínky provozování Ž

- tyto podmínky jsou dány tím, zda se jedná o činnost řemeslnou, vázanou či koncesovanou
- týkají se odborné způsobilosti, u koncesovaných živností též osobních vlastností a morální a profesionální spolehlivosti podnikatele
- viz. přílohy k ŽŽ

Překážky provozování živnosti

- jejich existence znemožní založení Ž oprávnění
- účelem – ochrana ostatních podnikatelů a 3. osob
- živnost nemůže provozovat FO/PO :
 - na jejíž majetek byl prohlášen konkurs, jestliže bylo soudem rozhodnuto, že provozování podniku musí být ukončeno;
 - po dobu tří let poté, co soud zrušil konkurs proto, že bylo splněno rozvrhové usnesení nebo že majetek úpadce

Vznik ŽO

- ohlašovací – důležitá vůle podnikatele
- koncesovaných – povolovací režim – důležitá vůle ŽU
- ohlášení/žádost o vydání koncesní listiny – podává se u o ŽU (Centrální registrační místo)
- vznik:
 - u ohlašovacích živností dnem ohlášení
 - u koncesovaných živností dnem nabytí právní moci rozhodnutí o udělení koncese
- živnostenské oprávnění se prokazuje:
 - výpisem ze živnostenského rejstříku

Zánik a zrušení ŽO

- zánik:
 - smrtí podnikatele FO, nepokračují-li v živnosti dědicové nebo správce dědictví;
 - zánikem PO
 - uplynutím doby, pokud ŽL/KL byly vydány na dobu určitou
 - výmazem zahraniční osoby nebo jejího předmětu podnikání z obchodního rejstříku,
 - stanoví-li tak zvláštní právní předpis,
 - rozhodnutím živnostenského úřadu o zrušení živnostenského oprávnění.
- zrušení – vždy
 - požádá-li o to podnikatel
 - nastanou-li překážky provozování živnosti
 - nesplňuje-li podnikatel všeobecné podmínky
- zrušení – fakultativně
 - podnikatel závažně porušuje podmínky provozování Ž
 - podnikateli bylo zastaveno provoz provozovny, úřad uložil odstranění závad a do 1 roku neodstránil
 - na návrh SSZ

Povinnosti živnostníků – k provozovně

- Provozovna = místo, kde je živnost provozována (i stánek)
- Povinnosti trvale a viditelně označit :
 - obchodní firmou/jménem
 - IČ
 - osobou odpovědnou za činnost provozovny
 - provozní doba
 - kategorie a třída (u ubytovacího zařízení)
 - oznámit alespoň 3 dny předem přechodně uzavření provozovny

Povinnosti živnostníků – při provozování živnosti

- v potřebném rozsahu zajistit účast odp. zástupce při provozování živnosti
- pro účely doručování označit místo podnikání OF, IČ,
- zajistit, aby na provozovně/v místě podnikání, ve které je prodáváno zboží nebo poskytována služba, byly kontrolnímu orgánu na jeho k dispozici doklady prokazující způsob nabytí prodávaného zboží nebo materiálu používaného k poskytování služeb
- jde-li o nákup použitého zboží nebo zboží bez dokladu nabytí, přijímání tohoto zboží do zástavy nebo zprostředkování jeho nákupu či přijetí do zástavy, před uzavřením smluvního vztahu identifikovat jeho účastníky a předmět smluvního vztahu, vést evidenci o těchto skutečnostech, a to včetně data uzavření tohoto smluvního vztahu. Tato evidence musí být přístupná v provozovně, v níž dochází k identifikaci a kde se toto zboží nachází.
- zajistit, aby v provozovně určené pro prodej zboží nebo poskytování služeb spotřebitelům byla v prodejní nebo provozní době přítomna osoba splňující podmínku znalá češtinu/slovenštinu
- oznámit přerušeni výkonu činnosti delší než 6 měsíců

Živnostenský úřad

- ŽÚ – výkon činnosti:
 - povolovací, evidenční, preventivní, kontrolní, donucovací a represivní
- Kontrolní a sankční pravomoci
 - porušení některé z povinností stanovených zákonem – pokuta dle § 65 ŽZ

Neoprávněné podnikání

- Provozování činnosti, která je předmětem živnosti, bez živnostenského oprávnění pro tuto živnost.
- i jednorázové a nahodilé provozování živnosti po dobu jejího pozastavení
- sankce: pokuta
 - FO – 50k/100k/200k
 - PO – 500k/750k/1000k
- Neoprávněné podnikání může být i TČ! § 118 TZ
 - (1) Kdo neoprávněně ve větším rozsahu poskytuje služby nebo provozuje výrobní nebo jiné výdělečné podnikání, bude potrestán odnětím svobody až na jeden rok nebo peněžitým trestem.
 - (2) Odnětím svobody na šest měsíců až tři léta bude pachatel potrestán,
 - a) používá-li k činu uvedenému v odstavci 1 jiného jako pracovní síly, nebo
 - b) získá-li takovým činem značný prospěch.

Živnostenský rejstřík

- evidence podnikatelů – viz. <http://www.rzp.cz/>
- FO: jméno, st. obč., r.č. bydliště; PO: obchodní firma/název, sídlo, IČ a u fyzických osob, které jsou statutárním orgánem nebo jeho členy, u odpovědného zástupce a u vedoucího organizační složky podniku zahraniční osoby jméno, st. obč., bydliště a r.č.
- předmět podnikání,
- druh živnosti,
- provozovna
- doba platnosti živnostenského listu nebo koncesní listiny,
- datum vzniku živnostenského oprávnění,
- datum zahájení provozování živnosti,
- pozastavení nebo přerušování provozování živnosti,
- datum zániku živnostenského oprávnění,
- provozování živnosti průmyslovým způsobem
- prohlášení a zrušení konkursu,
- vstup právnické osoby do likvidace,
- překážky provozování živnosti,
- přehled o uložených pokutách

Správní poplatky

- z.č. 634/2004 Sb. o správních poplatcích
- Sazebník – položka 24
- Vydání ŽL: 1.000,- Kč
- Vydání rozhodnutí o udělení koncese včetně vydání koncesní listiny 2.000,- Kč
- Změna ŽL/KL 500,- Kč
- Změna údajů (jméno, příjmení, trvalý pobyt, sídlo) podnikatele v ŽL/KL včetně promítnutí těchto změn do dalších údajů v ŽL/KL, změna KL bez předchozí změny rozhodnutí o udělení koncese 100,- Kč

Případ

- Aleš Novák vlastní restauraci, kterou provozuje sám s 2 zaměstnanci - kuchařem a číšníkem.
- 1. Aleš potřebuje příští pondělí uzavřít smlouvu s dodavatelem potravin, bude však mimo ČR. Může pověřit jinou osobu (bratra nebo některého ze zaměstnanců), a jak to udělá?
- 2. Alešovi při podnikání pomáhá celá rodina, mj. také jeho 14letá dcera Alena. V případě, že pověří uzavřením smlouvy ji, bude smlouva platná a proč?
- 3. Po zhlédnutí filmu „Vrchní prchni“ se v Alešově restauraci objeví falešný číšník. Než je odhalen, „zkasíruje“ 5 hostů, poté uteče. Aleš po hostech chce, aby zaplatili ještě jednou, ale oni se brání. Kdo je v právo a proč?